

معرفی مدل‌های مداخله شناختی رفتاری مذهبی در درمان اضطراب و اختلال وسواسی - جبری

تألیف:

دکتر هادی کاظمی

عضو هیئت علمی دانشگاه شاهد

رئیس مرکز تحقیقات علوم اعصاب شفا

دکتر عباس رمضانی فرانی

روانشناس بالینی

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران

دانشکده علوم رفتاری و سلامت روان

محبوبه دادفر

دانشجوی دکتری روانشناسی بالینی

دانشگاه علوم پزشکی ایران - پردیس بین‌الملل

پیرحسین کولیوند

رئیس سازمان امداد و نجات هلال احمر

و معاون مرکز تحقیقات علوم اعصاب شفا

دکتر فاضل بهرامی

استادیار، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

وزارت
سلامت

۱۳۹۳ شمسی

عنوان و نام پدیدآور	معرفی مدل‌های مداخله شناختی رفتاری مذهبی در درمان اضطراب و اختلال وسواس - جبری
موضوعات تسو	تألیف: عبدسّرمضانی - او دیگران؛ برای ایجاد رستگاری قوی نخبه‌ی جامع‌الانبیا
موضوعات ثانوی	تهران: میرماه، ۱۳۹۳
شابک	۸۸ ص
وضعیت فهرست نویسی	۶۷۸.۶۰۰-۳۳۳-۰۹۹۳-۶۱۰۰۰
ناداداشت	فهرست
یادداشت	ع.ج. به انگلیسی: Introduction of Religious Cognitive behavioral Models in the treatment of anxiety and obsessive - compulsive disorder
یادداشت	تألیف: عباس رضائی فرانی، هادی کاظمی، میرحسین گولپوناد، محبوبه دادفر، فاضل بهرامی
موضوع	کتابخانه: ص ۷۳-۸۷
موضوع	وسواس - جنبه‌های مذهبی - اسلام
شناسه افروده	وسواس - درمان
شناسه افروده	رضائی فرانی، نسیم - ۱۳۴۵ -
رده بندی کنگره	بیمارستان تحقیقی و فوق تخصصی جانپایان‌انبیا (اص) و مرکز تحقیقات علوم اعصاب شفا
رده بندی دیویی	۱۳۹۳ عم ۳۲۲/۶۵ [3P]
شماره کتابشناسی ملی	۲۹۷/۴۸۵
	۳۶۵۱۷۷۶

معرفی مدل‌های مداخله شناختی رفتاری مذهبی
در درمان اضطراب و اختلال وسواسی-جبری

تألیف: دکتر عباس رمضانی فرانی، دکتر هادی کاظمی، سرخسین کولیوند، محبوبه نادفر، دکتر فاضل بهرامی
ناشر: میرمه
گرافیک جلد و متن: مهدیه ناظم زاده
لیتوگرافی و چاپ: قائم چاپ جوربند
صحافی: عطف
نوبت و سال انتشار: نخست/ ۱۳۹۳
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
قیمت: ۶۱۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۳۳-۰۹۹-۳

تمام حقوق اثر برای مرکز تحقیقات علوم اعصاب سقا محفوظ است.

خیابان ولیعصر ۱۵۴ - خیابان رشید یاسمی - بیمارستان فوق تخصصی خانم الانبیاء
تلفن: ۸۸۸۸۴۰۴۰

انتشارات میرمه: تخریق، دزاسیب، خیابان شهید رمضانی، کوی شهید مرتضی عباسی، بلاک ۳، واحد ۴

تلفن: ۲۲۷۲۴۹۰۱-۲ و ۲۲۷۵۹۳۰۳-۴ فاکس: ۲۲۷۱۹۵۲۳

پیشگفتار

از آن جا که در بسیاری از رویکردهای مسأوره به ویژه رویکردهای انسان‌گرایانه توجه به خواسته‌ها، ارزش‌ها، تمایلات و اعتقادات مراجع مورد تأکید است، در استفاده از رویکرد درمانی در جامعه اسلامی نگرش اسلام به انسان، آفرینش هدف مند وی که در جهان بینی افراد مسلمان و نگرش آنان به زندگی نمودار می‌گردد، در درمان بسیاری از اختلالات نوروتیک نظیر اضطراب، افسردگی و وسواس باید مورد توجه درمانگر قرار بگیرند. به استناد این مطلب که استفاده از نگرش، آموزش‌ها، آداب و عبادات دینی در قالب رویکردهای شناخت درمانی و رفتار درمانی نتایج مطلوب‌تری در درمانی را در درمان افراد معتقد به دین دربردارد، بدیهی است به عنوان یک اصل در هر برنامه‌ریزی درمانی علاوه بر ارزیابی اسبب شناختی، دیدگاه‌ها، ارزش‌ها و اعتقادات فرد در کنار ویژگی‌های جمعیت شناختی و سایر اطلاعاتی که در یک مصاحبه تشخیصی گردآوری می‌گردد، باید مورد توجه و ارزیابی قرار گیرد تا به عنوان خزانه فکری مراجعه کننده در فرایند درمان مورد بهره برداری قرار گیرد. امر خطیری که متقدمین علم روان‌شناسی بدان توجه زیادی نشان می‌دادند و پس از یک دوره انکار این وجه مهم انسانی توسط درمانگران، اخیراً نیز توسط بسیاری از نویسندگان مورد تأکید قرار گرفته و برای چاپ تجدیدنظر شده راهنمای تشخیصی و آماری بیماری‌های روانی انجمن روانپزشکی آمریکا نیز توصیه شده است (بیان زاده، ۱۳۷۶).

استفاده از روش‌های دینی در درمان بیماری‌های روانی در دو دهه اخیر مورد توجه و بررسی پژوهشگران

و روان‌درمانگران قرار گرفته است و گزارش‌های چندی در خصوص اثربخشی این روش انتشار یافته است (اظهر، وارمه و داراب، ۱۹۹۴، اظهر و وارمه، ۱۹۹۵، پرستر، ۲۰۰۱). بر اساس یافته‌های اکثر پژوهش‌ها به نظر می‌رسد که بیماران دارای مشکلات روان‌شناختی با توجه به داشتن زمینه‌های دینی، از روان‌درمانی‌هایی که محتوای دینی نیز دارد، بیشتر بهره خواهند گرفت. به عبارتی، به نظر می‌رسد که اضافه کردن یک برنامه بر پایه قواعد دینی در بهبود علائم بیماری نقش موثری داشته باشد (بیان‌زاده، ۱۳۷۶، دادفر، ۱۳۷۶).

تکنیک‌های شناختی-رفتاری مذهبی نوعی روان‌درمانی می‌باشد که عبارت است از اقدامی سیستماتیک به منظور رفع بیماری روانی در یک رویکرد شناختی-رفتاری مذهبی که در آن از روش تجربی نگری توأم با همکاری استفاده می‌شود. استفاده و به کارگیری مقوله‌های مذهبی در جلسات روان‌درمانی با رویکردهای شناختی-رفتاری و با توجه به زمینه‌های فرهنگی و باورهای دینی مردم ما می‌تواند تأثیر سریع‌تر، عمیق‌تر و پایدارتری را در بیماران مبتلا به اضطراب و اختلال وسواسی-جبری به دنبال داشته باشد و از این طریق درمان مطلوب حاصل آید (بوالهروی، نوری قاسم آبادی و رمضانی فرانی، ۱۳۷۸، نظیری، دادفر و کریمی کیسیمی، ۱۳۸۴، بهرامی و رمضانی فرانی، ۱۳۸۴، کاظمی، کولیوند، بهرامی، رمضانی فرانی و دادفر، ۱۳۹۲، بهرامی، دادفر و دادفر، ۱۳۹۳، دادفر، نظیری و دادفر، ۲۰۱۴، کامکار، فضلی‌نژاد و کامکار، ۲۰۱۴).

بر این اساس ضرورت دارد تا درمان شناختی-رفتاری مذهبی در درمان بیماران مسلمان و ایرانی به کار گرفته شود. ضروری است این نظریه‌ها و مفروضات علمی پژوهشی که روش‌شناسی تحقیق و فرایند درمانی آن بر اساس روش‌ها و اصول مورد قبول علمی استوار می‌باشد، در عمل آزمایش شود و چنانچه نتایج مثبت عاید گردد، به عنوان روش‌های جایگزین در روان‌درمانی‌های کلاسیک که برای بیماران مبتلا به اضطراب و اختلال وسواسی-جبری مسلمان و ایرانی مورد استفاده می‌باشد، معرفی و توصیه گردد.

مؤلفین

۱۳۹۳ شمسی

فهرست

معرفی مدل‌های مداخله شناختی رفتاری مذهبی در درمان اضطراب و اختلال وسواسی - جبری...	۱۱
نقش دین در بهداشت روان و فرایندهای روان درمانی.....	۱۱
۱- دین و بهداشت روانی.....	۱۵
۲- دین و مقابله با فشار روانی.....	۱۹
۳- مقابله‌های دینی و سلامت روانی.....	۲۲
۴- دیدگاه افراد متدین در مورد جهان.....	۲۴
انتظارها و ارجحیت‌های مربوط به مذهب در مشاوره و روان درمانی.....	۲۵
۵- چگونگی پاسخ افراد متدین به مداخله‌های مشاوره‌ای و روان درمانی.....	۲۵
۶- فنون دینی مورد استفاده در روان درمانی.....	۲۶
مدل مداخله شناختی رفتاری مذهبی در درمان اضطراب.....	۴۲
فرآیند درمان شناختی رفتاری مذهبی اضطراب.....	۴۴
مدل مداخله شناختی رفتاری مذهبی در درمان اختلال وسواسی جبری.....	۶۴
فرآیند درمان شناختی رفتاری مذهبی اختلال وسواسی جبری.....	۶۶
منابع.....	۷۳